

عالمی آرٹھک سنکٹ تے لوک

عالمی آرٹھک سنکٹ نے ہر پاسے اُتھل پُتھل مچائی ہوئی ہے۔
عام رائے ہے کہ اس سنکٹ نوں پیدا کرن دی ذمہ واری وڈے
پہائینشل اداریاں اتے سیاسی لیڈراں سر ہے۔ ہر روز
سرکاری لیڈر بیان جاری کردے ہن کہ اس مسئلے دے حل
لئی فلانے فلانے قدم چُکے گئے ہن۔ اس سنکٹ لئی ذمہ وار
دھناڈھ ٹولے نوں سرکاری خزانے وچوں عرباں کھریاں ڈالر دتے
جان دے فوراً بعد ہی اوہ ایہ وی کہہ دندے ہن کہ
جہڑے قدم اوناں نے چُکے ہن اوناں نال ایہ مثلاً حل
نہیں ہون والا اس لئی انہاں وڈیریاں نوں ہالے ہور پیسے
دینے چاہیدے ہن۔ ایج سرکار اتے ریاست لوکاں دا پیسہ
انہاں دے حوالے کری ہی جا رہے ہن۔ اک پاسے امیراں
دیاں جیباں وچ عرباں ڈالر پائے جا رہے ہن تے دوجے
پاسے کروڑاں ہی لوکاں نوں بے روزگاری، غُربت اتے بہیڑے
حالات دا ساہمنا کرنا پے رہیا ہے۔ ہر روز بُریاں خبراں
ہن۔ اس سنکٹ دا کوئی حل نظر نہیں آؤندا دسدا۔
سرکاراں نے جہڑے وی قدم چُکے ہن اوناں نال ایہ سنکٹ
ہور وی ڈونگھا ہندا جاچدا ہے۔

امریکہ، انگلینڈ آتے یُروپ وچ لگھاں ہی لوکاں نے
 ہڑتالاں، مظاہرے آتے ہور وکھاوے کر کے ریاست آتے سرکار
 دی امیراں دیاں جیباں بہرن دی نیتی دی پُرزور نکھیدی
 آتے مُخالفت کیتی ہے۔ پر سرکار آتے ریاست امیراں دیاں
 جیباں بہرن توں باز نہیں آ رہے تے بار بار اوناں
 ہی اداریاں آتے بندیاں نوں لوکاں دے خزانے توں پیسے
 دیئی جا رہے ہن جنہاں نے ایہ سنکٹ کھڑا کیتا ہے۔
 مُلکان دے لیڈر لوکاں نوں گراہے پا رہے ہن کہ
 اس دے الاوا ہور کوئی چارا نہیں۔

پر لوک اوناں دی ایہ دلیل قبول نہیں کر رہے تے
 گوشٹیاں، سیمیناراں، مظاہریاں، ہڑتالاں دوران کئی تران دے
 علاج اس سنکٹ نوں حل کرن لئی پیش کر رہے ہن۔
 لوکاں دا اک سُجھا ایہ ہے کہ ایہ عرباں کھریاں ڈالر
 انہاں وڈیریاں نوں نہ دے کے سدھے لوکاں نوں دتے
 جان جس نال لوکاں دے سرتے چڑھے قر ضے ختم ہو
 سکدے ہن آتے اوناں کول خرچ کرن لئی گجھ پیسے وی
 ہونگے جس نال اوہ وستاں آتے لوڑیندا سیواواں آتے پیسے
 خرچ کر سکن دے قابل ہونگے تے آرتھکتا دی کھڑی گدی
 اک بار فر چل پویگی۔ اک ہور سُجھا وی دتا جا
 رہیا ہے کہ اک نویں طریقے دے بینک شروع کیتے جان

جو لوکاں نوں قر ضے دیں۔ بینکاں ایہ قر ضے وڈھ توں
 وڈھ مُنّافے کماؤن لئی نہیں بلکہ لوکاں دیاں لوڑاں پوریاں
 کرن لئی دیں۔ کیونکہ جدوں بینکاں دا ٹیچا وڈھ توں وڈھ
 مُنّافے کماؤن دا ہندا ہے تاں اوہ سٹیبازی وِچ پے جاندے
 ہن آتے لوکاں دے پیسے نوں داء تے لا دندے ہن
 آتے جدوں اونان دا دوالا نکلدا ہے تاں اوہ لوکاں نوں
 بالکل جوابدییہ نہیں ہندے۔ ایہو جہے سُجھاء لوک دے رہے
 ہن۔ انہاں سارے ہی سُجھاواں دا اک ٹیچا ہے کہ آرتھکتا
 دا منتو لوکاں دیاں لوڑاں پوریاں کرنا ہونا چاہیدا ہے
 نہ کہ کسے وی قیمت تے وڈیریاں دے مُنّافے وڈھ توں
 ودھیرے کرنے۔

پر انہاں سُجھاواں تے نہ تاں امریکن کانگرس، نہ انگلینڈ
 دی پارلیمنٹ آتے نہ کوئی ہور سرکاری جاں ریاستی ادارہ
 بحث آتے وِچار وٹاندرا کرن لئی تیار ہے۔ اوہ اِکو راگ
 الاپی جا رہے ہن کہ خزانہ وڈیریاں دے حوالے کرن
 دے الاوا کوئی ہور چارا آتے راہ نہیں۔

لوکاں دی رائے ہور ہے تے سرکار تے ریاست دی ہور۔
 سرکار آتے ریاست سنکٹ لئی ذمہ وار جماعتاں نوں ہی خزانے
 دے مُنہ خول کے ہور امیر بنا رہے ہن۔ عام لوکاں

دی حالت بدتر ہندی جا رہی ہے اتے اوہ انہاں جماعتاں
نوں، جنہاں نے سماج نوں اس سنکٹ وچ پایا ہے، سزا
دینا چاہندے ہن اتے اک نویں آرتھکٹا اُسارنا چاہندے
ہن۔

کیہ لوک اس سنکٹ دا حل اپنے فائدے لئی اتے اپنے
پکھ وچ کر سکنگے؟ کیہ ایہ سنکٹ ہور ڈونگھا ہووے گا
اتے لوکاں دیاں مصیبتاں ہور ودھنگیاں؟ کیہ لوک اس
سنکٹ توں سیکھے ہوئے سبق اتے اپنے سوجھاء سرکار اتے
ریاست تے ٹھوس سکنگے؟ انہاں سوآلاں دا جواب حالات، لوکاں
دی جتھیندی، ایکتا، سوجھ اتے سیدھ تے ہی نربہر ہے
پر لوک سنجیدگی نال اس سنکٹ توں نکلن لئی راہ ضرور
لبھ رہے ہن۔